

ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ ΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΣΕ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΑΣ R&D
ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ -
ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΣ ΓΝΩΣΤΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ
ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΝΟΣ
ΚΡΙΣΙΜΟΥ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2015

Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα

Μήνυμα Προέδρου Στέγης-ΙΒΕΠΕ

Νέες, διατηρήσιμες και καλύτερα αμειβόμενες θέσεις εργασίας μπορεί να προσφέρουν μόνο οι ιδιωτικές επιχειρήσεις. Για να το κάνουν αυτό, πρέπει οι ίδιες να είναι διεθνώς ανταγωνιστικές και η οικονομία συνολικά να είναι ανταγωνιστική. Ο ΣΕΒ, εκπροσωπώντας το δυναμικό τμήμα της ελληνικής επιχειρηματικότητας, εργάζεται σταθερά για την ενδυνάμωση και διεύρυνση της παραγωγικής βάσης, καθώς και για την ενίσχυση του αναπτυξιακού δυναμικού της χώρας.

Πέρα από τα άμεσα μέτρα για τη σταθεροποίηση της ελληνικής οικονομίας που επιβάλλει η σημερινή κρίσιμη συγκυρία, οφείλουμε να προετοιμάσουμε το αύριο. Πρέπει να εργαστούμε πάνω σε ένα νέο αναπτυξιακό πρότυπο, το οποίο, μεταξύ άλλων, θα στηρίζεται σε κατάλληλα εκπαιδευμένο ανθρώπινο δυναμικό που θα είναι σε θέση να αναπτύξει και να προσφέρει καινοτομικά προϊόντα και υπηρεσίες.

Στην κατεύθυνση αυτή, ο ΣΕΒ σχεδίασε και υλοποιεί μία πρωτοποριακή πρωτοβουλία που έχει ως στόχο τη διάγνωση των αναγκών των επιχειρήσεων σε επαγγέλματα και δεξιότητες, αναγκαία προϋπόθεση για την αναβάθμιση του παραγωγικού δυναμικού της ελληνικής οικονομίας, ώστε οι επιχειρήσεις μας να ανταποκριθούν με επιτυχία στις προκλήσεις του διεθνούς ανταγωνισμού και των διεθνών αγορών.

Η παρούσα πρωτοβουλία εδράζεται στη διαπίστωση ότι σήμερα απουσιάζει στη χώρα μας ένας μηχανισμός που να αποτυπώνει τις αναπτυξιακές ανάγκες σε εξειδικευμένες γνώσεις και δεξιότητες του στελεχιακού μας δυναμικού.

Με την πεποίθηση ότι συμβάλλουμε έμπρακτα στην κάλυψη αυτού του κενού, στη δημιουργία μιας δυναμικής κοινότητας στελεχών και επιχειρήσεων, με στρατηγικό προσανατολισμό στην ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία, και με καταλύτη τις υγιείς και νεωτεριστικές δυνάμεις της ελληνικής επιχειρηματικότητας, σας καλούμε να συμμετάσχετε με την προσωπική σας συνεισφορά σε αυτήν την προσπάθεια.

*Χάρης Κυριαζής
Πρόεδρος Στέγης – ΙΒΕΠΕ
Σύμβουλος Διοίκησης ΣΕΒ*

1.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ – ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ – ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Ο ΣΕΒ είναι πεπεισμένος ότι απαραίτητη προϋπόθεση για την προσαρμογή των ελληνικών επιχειρήσεων στις μεταβαλλόμενες οικονομικές και τεχνολογικές συνθήκες είναι η επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό. Η ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και ο εφοδιασμός του με τις κατάλληλες γνώσεις και δεξιότητες αποτελούν κρίσιμες παραμέτρους για την ενίσχυση της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων. Η ύπαρξη ισχυρών και ανταγωνιστικών ελληνικών επιχειρήσεων είναι απαραίτητη για τη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής και τη διασφάλιση της κοινωνικής ευημερίας.

Ωστόσο, ακόμα και σήμερα, παρά τη σοβαρότατη οικονομική κρίση, η ανεργία συνυπάρχει με ελλείψεις δεξιοτήτων και κενές θέσεις στις επιχειρήσεις, οι οποίες είναι δύσκολο να καλυφθούν.

Σε αυτό το πλαίσιο, ο ΣΕΒ ανέλαβε την πρωτοβουλία ανάπτυξης και λειτουργίας Μηχανισμού Διάγνωσης των Αναγκών των Επιχειρήσεων σε Επαγγέλματα και Δεξιότητες, με σκοπό την επίτευξη αποτελεσματικότερης σύζευξης μεταξύ προσφοράς και ζήτησης εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού, καλύπτοντας ένα σημαντικό κενό στην αγορά εργασίας, εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης.

Κατά την πρώτη φάση λειτουργίας του, ο Μηχανισμός Διάγνωσης μελέτησε 8 σημαντικούς επιχειρηματικούς τομείς της ελληνικής οικονομίας, και ανέδειξε, με χρονικό ορίζοντα το 2020, **87 κρίσιμα επαγγέλματα (jobs)**, τόσο από την άποψη των μελλοντικών ποιοτικών αναγκών των επιχειρήσεων όσο και από την άποψη των μεταβολών τους στις απαιτούμενες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες.

Μεταξύ των τομέων που μελετήθηκαν, είναι και ο Το-

μέας των Τροφίμων, στο πλαίσιο του οποίου προσδιορίστηκαν τα εξής 9 κρίσιμα επαγγέλματα:

1. Στέλεχος Διαχείρισης Ασφάλειας & Ποιότητας Τροφίμων
2. Υπεύθυνος Marketing Τροφίμων
3. Επιστημονικός Σύμβουλος Εταιρειών Τροφίμων
4. Επιστήμονας R&D
5. Στέλεχος Εργαστηρίων Ελέγχου Ποιότητας
6. Υπεύθυνος Νομοθεσίας και Επικοινωνίας
7. Υπεύθυνος Προμηθειών Α' Γλών
8. Εξειδικευμένο Στέλεχος Παραγωγής Τροφίμων
9. Μηχανικός Υποδομών & Συντήρησης

Για καθένα από τα επαγγέλματα αυτά, προσδιορίστηκε το αντικείμενο εργασιών και οι απαιτούμενες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες.

Όσον αφορά στις θέσεις και προτάσεις πολιτικής, που κατέθεσε ο ΣΕΒ, στο πλαίσιο του Μηχανισμού, είναι, μεταξύ άλλων, ότι :

- Η επένδυση στα κρίσιμα επαγγέλματα θα πρέπει να αποτελέσει βασικό πυλώνα στο σχεδιασμό των πολιτικών ανάπτυξης του ανθρώπινου κεφαλαίου
- Η συστηματική συνεργασία, συνεχής ενημέρωση και αλληλοτροφοδότηση μεταξύ εκπαιδευτικής, ερευνητικής και επιχειρηματικής κοινότητας αποτελεί επιτακτική ανάγκη για την οικονομική ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση.

Με βάση τα ανωτέρω, και θεωρώντας ότι τα κρίσιμα επαγγέλματα αποτελούν τους κινητήρες των αναγκαίων αλλαγών για την οικονομική ανάπτυξη, την

ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση των νέων, ο ΣΕΒ ενέταξε στο σχεδιασμό του την παρούσα πιλοτική δράση, η οποία αφορά στη διερεύνηση της σύνδεσης του γνωστικού υπόβαθρου που παρέχει η εκπαίδευση για δύο κρίσιμα επαγγέλματα, δύο διαφορετικών Τομέων (από τους οκτώ που εξέτασε ο Μηχανισμός, κατά την Α' φάση λειτουργίας του) με τις γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που ζητούν οι επιχειρήσεις από τα, κατά περίπτωση, εξειδικευμένα στελέχη τους και τις δυνατότητες ενίσχυσής τους.

Στόχος της δράσης είναι να καταρτιστεί ένα πλαίσιο προτάσεων για συνεχή συνεργασία και αλληλοτροφοδότηση μεταξύ εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων, ώστε οι απόφοιτοι της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, που σχετίζεται με τα συγκεκριμένα κρίσιμα επαγγέλματα, να διαθέτουν τις γνώσεις και δεξιότητες για την αποτελεσματικότερη ένταξή τους στην αγορά εργασίας.

Σε αυτό το πλαίσιο πραγματοποιήθηκε, λοιπόν, ανάλυση σε δύο επαγγέλματα δύο Τομέων, ένα από τα οποία είναι το επάγγελμα του **Επιστήμονα R&D στον Τομέα των Τροφίμων**.

Μεθοδολογικά, τα βήματα/εργασίες που ακολουθήθηκαν για την υλοποίηση της δράσης, ανά Τομέα, έχουν ως εξής:

1. Επιλογή επαγγέλματος από τα κρίσιμα επαγγέλματα του Τομέα
2. Διερεύνηση των Σχολών και Τμημάτων ΑΕΙ/ΑΤΕΙ που αποτελούν, εν δυνάμει, τις κύριες σπουδές για το επιλεγμένο επάγγελμα – Διατύπωση αρχικής άποψης επί των σχετικών προγραμμάτων σπουδών, όσον αφορά στην κάλυψη των απαιτούμενων γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων για το επάγγελμα
3. Διεξαγωγή έρευνας προς στελέχη επιχειρήσεων του Τομέα (και επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην εύρεση στελεχών για λογαριασμό άλλων), βάσει δομημένου ερωτηματολογίου, με στόχο τη συγκέντρωση και την επεξεργασία των απόψεών τους σε ζητήματα σύνδεσης των παρεχόμενης εκπαίδευσης με τις ανάγκες των επιχειρήσεων – Ανάλυση και επεξεργασία των αποτελεσμάτων
4. Διενέργεια εργαστηρίου με τη συμμετοχή στελεχών επιχειρήσεων και μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας, με την εξής βασική θεματολογία:
  - Παρουσίαση και συζήτηση επί των αποτελεσμάτων της εργασίας
  - Συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων επί των βασικών συμπερασμάτων που προκύπτουν από την εργασία του ΣΕΒ
  - Τρόποι ενίσχυσης της συνεργασίας των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων με τις επιχειρήσεις, στο πεδίο των απαιτούμενων από την αγορά εργασίας γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων των αποφοίτων: προκλήσεις, δυσκολίες, εμπόδια, δυνατότητες και ευκαιρίες
  - Διατύπωση προτάσεων ενίσχυσης της συνεργασίας με γνώμονα το κοινό συμφέρον
5. Διαμόρφωση τελικών συμπερασμάτων και προτάσεων.

Η παρούσα Έκθεση παρουσιάζει τα κύρια αποτελέσματα και συμπεράσματα των παραπάνω βημάτων/εργασιών, στα οποία προχώρησε η Ομάδα Έργου του ΣΕΒ, με τη συνδρομή ειδικού εμπειρογνώμονα για τον Τομέα (κα. Ιωάννα Πετροχείλου, Χημικός).

2.

Η ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ

Το επάγγελμα του Επιστήμονα R&D στον Τομέα των Τροφίμων βρίσκεται στην 4η θέση, στον κατάλογο των κρίσιμων επαγγελμάτων του Τομέα, όπως αυτά αναδείχθηκαν από την Α' Φάση του Μηχανισμού Διάγνωσης των Αναγκών των Επιχειρήσεων σε Επαγγέλματα και Δεξιότητες.

Επιλέχθηκε να μελετηθεί διεξοδικότερα λόγω αφενός της κρισιμότητάς του για την ανάπτυξη καινοτομιών σε επιχειρηματικό επίπεδο, αφετέρου της αρχικής εκτίμησης ότι οι προπτυχιακές σπουδές στα ΑΕΙ και ΑΤΕΙ της χώρας δεν καλύπτουν επαρκώς τις απαιτούμενες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες για την ανταπόκριση των αποφοίτων στις ανάγκες των επιχειρήσεων για το συγκεκριμένο επάγγελμα.

Επισημαίνεται ότι στη χώρα μας, δεν είναι πολλές οι επιχειρήσεις του Τομέα των Τροφίμων που διαθέτουν διακριτό τμήμα R&D. Οι λίγες δε επιχειρήσεις που διαθέτουν διακριτό τμήμα R&D, συχνά στελεχώνουν το συγκεκριμένο τμήμα με κατόχους διδακτορικών διπλωμάτων, οι οποίοι, κυρίως, μέσω των μεταπτυχιακών σπουδών τους, έχουν εξοικειωθεί με την εργαστηριακή έρευνα και εργασία, έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθούν τις επιστημονικές εξελίξεις και, σε ορισμένες περιπτώσεις, διαθέτουν εξειδίκευση σε συγκεκριμένα επιστημονικά πεδία που αποτελούν το επίκεντρο του τεχνολογικού ενδιαφέροντος των εν λόγω επιχειρήσεων.

Ωστόσο, το επάγγελμα καλείται να καλύψει την ανάγκη για ανάπτυξη νέων προϊόντων και εισαγωγή καινοτομιών σε επιχειρήσεις τροφίμων μεσαίου μεγέθους, που παρότι δεν διαθέτουν διακριτό τμήμα R&D, καλούνται να αναπτύξουν συνεχώς νέα προϊόντα και να καινοτομούν, κατά τρόπο εύστοχο

και αποτελεσματικό, ώστε να βελτιώνουν τη θέση τους στο σημερινό άκρως ανταγωνιστικό περιβάλλον.

Συμπληρωματικά, ως προς την επιλογή του επαγγέλματος, σημειώνεται ότι:

- Το επάγγελμα “Στέλεχος Διαχείρισης Ασφάλειας & Ποιότητας Τροφίμων”, παρότι βρίσκεται στην 1η θέση στον κατάλογο των κρίσιμων επαγγελμάτων, δεν επιλέχθηκε να μελετηθεί διότι υπάρχει η εκτίμηση ότι, την τελευταία δεκαετία, τουλάχιστον, έχουν γίνει πολλά βήματα όσον αφορά στην προσαρμογή των προγραμμάτων σπουδών των ΑΕΙ και ΑΤΕΙ στις απαιτήσεις του συγκεκριμένου επαγγέλματος.
- Το επάγγελμα “Υπεύθυνος Marketing Τροφίμων”, παρότι βρίσκεται στη 2η θέση στον κατάλογο των κρίσιμων επαγγελμάτων, δεν επιλέχθηκε να μελετηθεί διότι στη μεγάλη πλειονότητα των περιπτώσεων απαιτούνται και μεταπτυχιακές σπουδές για να εφοδιαστούν οι νέοι επιστήμονες με τις απαιτούμενες γνώσεις και δεξιότητες. Μεταπτυχιακές σπουδές αναφορικά με το επιχειρηματικό περιβάλλον του Τομέα των Τροφίμων, τις ιδιαιτερότητες και τις τάσεις του, ιδίως σε περιπτώσεις αποφοίτων οικονομικών σπουδών και μεταπτυχιακών σπουδών σε θέματα marketing και επιχειρηματικών λειτουργιών, ιδίως σε περιπτώσεις αποφοίτων θετικών/τεχνολογικών σχολών.
- Τέλος, το επάγγελμα “Επιστημονικός Σύμβουλος Επιχειρήσεων Τροφίμων” δεν επιλέχθηκε να μελετηθεί διότι δεν αποτελεί επάγγελμα που, κατά κανόνα, λειτουργεί εντός των επιχειρήσεων του Τομέα.

3.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΑ R&D ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Στο πλαίσιο των εργασιών της Α' φάσης του Μηχανισμού, διαμορφώθηκε η ακόλουθη συνοπτική περιγραφή του αντικειμένου εργασιών και των απαι-

τούμενων γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων για το επάγγελμα «Επιστήμονας R&D στον Τομέα των Τροφίμων».

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ & ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ ¹
<ul style="list-style-type: none"> • Ανάπτυξη νέων προϊόντων ή βελτίωση υφιστάμενων προϊόντων • Μελέτες συντηρησιμότητας (χρόνου ζωής) νέων προϊόντων • Παρακολούθηση τεχνολογικών και επιστημονικών εξελίξεων, παρακολούθηση ανταγωνισμού και των γενικότερων εξελίξεων της αγοράς (συνεργασία με το τμήμα marketing, όπου χρειάζεται) • Μελέτες βιωσιμότητας επενδύσεων • Προετοιμασία φακέλου υποβολής έργου (ερευνητικού ή επενδυτικού) για χρηματοδότηση • Παρακολούθηση προμηθειών εξοπλισμού και σχεδιασμός ενεργειών για την αποτελεσματική υιοθέτηση και λειτουργία • Οργάνωση, παρακολούθηση και έλεγχος υλοποίησης έργων • Διερεύνηση του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου και άλλων θεμάτων που επηρεάζουν το σχεδιασμό και την υλοποίηση έργων ανάπτυξης νέων προϊόντων και υιοθέτησης νέων τεχνολογιών • Σύνταξη εκθέσεων και ερευνητικών πρωτοκόλλων • Παρακολούθηση θεμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας (αφενός για τη βέλτιστη προστασία της τεχνογνωσίας της επιχείρησης και αφετέρου για την προστασία των παραγωγικών διαδικασιών και των προϊόντων από επιθετική χρήση της διανοητικής ιδιοκτησίας τρίτων) 	<ul style="list-style-type: none"> • Γενικές γνώσεις επιστήμης και τεχνολογίας τροφίμων και διατροφής. Σε ειδικές περιπτώσεις είναι πιθανόν να απαιτούνται εξειδικευμένες γνώσεις χημείας, βιοτεχνολογίας, υλικών και, σπανιότερα, νανοτεχνολογίας • Κατανόηση των φυσικών και χημικών διεργασιών στη βιομηχανία τροφίμων και των συστημάτων διαχείρισης της ασφάλειας και της ποιότητας των τροφίμων • Γνώση της νομοθεσίας τροφίμων • Γνώση διαχείρισης καινοτομίας (τεχνικο-οικονομική αξιολόγηση νέων τεχνολογιών-ιδεών, σχεδιασμός και οργάνωση των σταδίων υιοθέτησης νέων τεχνολογιών κ.λπ.) • Βασικές γνώσεις έρευνας αγοράς και οικονομικών και γνώση του συστήματος χρηματοδότησης ερευνητικών έργων και επενδυτικών σχεδίων • Γνώσεις σε θέματα διαχείρισης και παρακολούθησης έργων • Ικανότητα διεξαγωγής έρευνας και παρακολούθησης των επιστημονικών εξελίξεων (δημοσιεύσεις, πατέντες κ.λπ.) • Δεξιότητες οργανοληπτικής αξιολόγησης

¹μη συμπεριλαμβανομένων των «οριζόντιων δεξιοτήτων»

4.

Η ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΕΤΑΙ ΜΕ ΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΤΟΥ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΑ R&D ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Οι Σχολές και τα Τμήματα ΑΕΙ και ΑΤΕΙ, από όπου μπορούν να αποφοιτήσουν πτυχιούχοι ικανοί να ανταπο-

κριθούν, καταρχήν, στις απαιτήσεις του επαγγέλματος παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί²:

α/α	ΟΝΟΜΑ ΣΧΟΛΗΣ/ΤΜΗΝΑΤΟΣ	ΑΕΙ/ ΑΤΕΙ	ΤΙΤΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
1	ΓΕΩΠΟΝΙΚΗΣ ΒΙΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ - ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΑΣ	ΑΕΙ	Γεωπόνος - Βιοτεχνολόγος
2	ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ - ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΑΕΙ	Γεωπόνος Επιστήμης & Τεχνολογίας Τροφίμων
3	ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ, ΙΧΘΥΟΛΟΓΙΑΣ & ΥΔΑΤΙΝΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - ΠΑΝ/ΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ (ΒΟΛΟΣ)	ΑΕΙ	Γεωπόνος - Ιχθυολόγος
4	ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΔΙΑΙΤΟΛΟΓΙΑΣ & ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ - ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝ/ΜΙΟ ΑΘΗΝΑΣ	ΑΕΙ	Επιστήμονας Διαιτολογίας & Διατροφής
5	ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ - ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΑΣ	ΑΕΙ	Γεωπόνος Επιστήμης Τροφίμων & Διατροφής
6	ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ – ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ(ΛΗΜΝΟΣ)	ΑΕΙ	Επιστήμονας Τροφίμων & Διατροφής
7	ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗ - ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΑΕΙ	Κτηνίατρος
8	ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗ – ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΑΕΙ	Κτηνίατρος
9	ΧΗΜΕΙΑΣ- ΕΘΝΙΚΟ & ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝ/ΜΙΟ ΑΘΗΝΑΣ	ΑΕΙ	Χημικός
10	ΧΗΜΕΙΑΣ - ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΑΕΙ	Χημικός
11	ΧΗΜΕΙΑΣ- ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΑΕΙ	Χημικός
12	ΧΗΜΕΙΑΣ - ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΑΣ	ΑΕΙ	Χημικός
13	ΧΗΜΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ – ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ	ΑΕΙ	Χημικός Μηχανικός
14	ΧΗΜΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ - ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΑΕΙ	Χημικός Μηχανικός
15	ΧΗΜΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ - ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΑΣ	ΑΕΙ	Χημικός Μηχανικός
16	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ - ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ	ΑΤΕΙ	Τεχνολόγος Τροφίμων
17	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ - ΤΕΙ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	ΑΤΕΙ	Τεχνολόγος Τροφίμων
18	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ - ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΑΤΕΙ	Τεχνολόγος Τροφίμων
19	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ - ΤΕΙ ΛΑΡΙΣΑΣ (ΚΑΡΔΙΤΣΑ)	ΑΤΕΙ	Τεχνολόγος Τροφίμων
20	ΟΙΝΟΛΟΓΙΑΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΠΟΤΩΝ - ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ	ΑΤΕΙ	Οινολόγος - Τεχνολόγος Ποτών

²Στον Πίνακα δεν έχουν συμπεριληφθεί ορισμένες Σχολές και Τμήματα συναφή με τον κλάδο, που, όμως, είναι γενικότερης κατεύθυνσης και δεν περιλαμβάνουν επαρκή αριθμό μαθημάτων για την επιστήμη και τεχνολογία τροφίμων (π.χ. Γεωπονικές Σχολές προσανατολισμένες στην αγροτική παραγωγή και οικονομία, Τμήμα Βιολογίας, Τμήμα Χημείας Πανεπιστημίου Κρήτης, Τμήμα Βιοχημείας και Βιοτεχνολογίας Πανεπιστημίου Θεσσαλίας κ.λπ.).

Λαμβάνοντας υπόψη τους τίτλους, κυρίως, των μαθημάτων που παρουσιάζονται στα προγράμματα σπουδών, οι ανωτέρω Σχολές και Τμήματα ΑΕΙ και ΑΤΕΙ εκτιμάται ότι³:

- καλύπτουν επαρκώς, στην πλειονότητά τους, το σύνολο των απαραίτητων γνώσεων σε θέματα:
  - > επιστήμης και τεχνολογίας τροφίμων
  - > χημείας
  - > φυσικών και χημικών διεργασιών στη βιομηχανία τροφίμων
  - > Συστημάτων/Προτύπων Διαχείρισης της Ασφάλειας και της Ποιότητας Τροφίμων
- καλύπτουν επαρκώς θέματα διατροφής σε ορισμένες περιπτώσεις, ενώ, σε άλλες περιπτώσεις, η επιστήμη της διατροφής δεν διδάσκεται
- παρέχουν γνώσεις βιοτεχνολογίας σε αρκετές περιπτώσεις και γενικές γνώσεις οικονομικών
- παρέχουν γνώσεις και, σε λίγες περιπτώσεις, δεξιότητες οργανοληπτικής αξιολόγησης
- παρέχουν κάποιες γνώσεις επιστήμης υλικών/συσσκευασίας καθώς και κάποιες γνώσεις επί θεμάτων σχετικών με έρευνες αγοράς και προσδιορισμό των καταναλωτικών αναγκών/τάσεων
- δεν παρέχουν επαρκείς γνώσεις νομοθεσίας, διακριτές γνώσεις νανοτεχνολογίας και γνώσεις σε θέματα διαχείρισης καινοτομίας (τεχνικο-οι-

κονομική αξιολόγηση νέων τεχνολογιών-ιδεών, σχεδιασμός & οργάνωση υιοθέτησης νέων τεχνολογιών κ.λπ.)

- στα προγράμματα σπουδών συμπεριλαμβάνονται αρκετά εργαστηριακά μαθήματα που συμβάλλουν στην πρακτική εφαρμογή των γνώσεων των φοιτητών
- σε πολύ λίγες περιπτώσεις διδάσκονται διαδικασίες ανάπτυξης νέων προϊόντων, ως διακριτό μάθημα.

³ Επισημαίνεται ότι διερευνήθηκε εάν υπάρχει έστω και ένα μάθημα με συναφή τίτλο ή διακριτή και εκτενή αναφορά στο πλαίσιο κάποιου ευρύτερου μαθήματος, όσον αφορά στα πεδία :

- γνώση της νομοθεσίας τροφίμων
- γνώση διαχείρισης καινοτομίας (τεχνο-οικονομική αξιολόγηση νέων τεχνολογιών-ιδεών, σχεδιασμός και οργάνωση των σταδίων υιοθέτησης νέων τεχνολογιών κ.λπ.)
- ικανότητα διεξαγωγής έρευνας και παρακολούθησης των επιστημονικών εξελίξεων (δημοσιεύσεις, πατέντες κ.λπ.)
- δεξιότητες οργανοληπτικής αξιολόγησης

Επίσης, διευκρινίζεται ότι δεν εξετάστηκε το θέμα της παροχής γνώσεων σχετικών με τη διαχείριση και παρακολούθηση έργων και το σύστημα χρηματοδότησης επενδυτικών και ερευνητικών σχεδίων, δεδομένου ότι αυτά αποτελούν οριζόντια γνώση που συνήθως αποκτάται σε σεμινάρια, εργασίες ή κατά τον εργασιακό βίο.

5.

ΕΡΕΥΝΑ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΤΟΥ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΑ R&D ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Ταυτότητα έρευνας

Η συγκεκριμένη έρευνα είχε ως στόχο τη συγκέντρωση απόψεων και προτάσεων στελεχών επιχειρήσεων του Τομέα των Τροφίμων, σχετικά με ζητήματα σύνδεσης της παρεχόμενης τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με τις ανάγκες των επιχειρήσεων για το επάγγελμα του Επιστήμονα R&D.

Χρησιμοποιήθηκε δομημένο ερωτηματολόγιο που περιελάμβανε 37 ερωτήσεις, εκ των οποίων οι 4 με απογραφικά στοιχεία. Η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου έγινε ηλεκτρονικά, μέσω online εργαλείου (www.poll daddy.com) και πραγματοποιήθηκε τον Απρίλιο 2015.

Οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να απαντήσουν στις ερωτήσεις της έρευνας, χρησιμοποιώντας μία κλίμακα από 1-5, όπου το 1 αντιπροσώπευε το «καθόλου» και το 5 το «σε μεγάλο βαθμό».

Το ερωτηματολόγιο απευθύνθηκε σε ανώτερα στελέχη επιχειρήσεων από τη λειτουργία R&D ή Διασφάλισης Ποιότητας (κυρίως, σε περιπτώσεις που δεν υπήρχε υπεύθυνος R&D), σε ανώτερα στελέχη από το Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού ή, τέλος, στη διοίκηση των επιχειρήσεων. Το ερωτηματολόγιο απεστάλη, επίσης, και σε μικρό αριθμό επαγγελματιών από το χώρο των επιχειρήσεων εύρεσης προσωπικού.

Βασικά αποτελέσματα της έρευνας

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται τα βασικά αποτελέσματα της έρευνας προς τα στελέχη επιχειρήσεων, τα οποία και σχολιάζονται, αναλόγως. Πλήρης αποτύπωση των στοιχείων της έρευνας παρατίθεται στο τέλος της Έκθεσης.

- **Γενική κρίση για την επάρκεια του εκπαιδευτικού συστήματος**

Η πλειονότητα των ερωτηθέντων πιστεύει ότι το εκπαιδευτικό σύστημα στην Ελλάδα δεν παρέχει στους φοιτητές και σπουδαστές των ΑΕΙ και ΑΤΕΙ τις απαραίτητες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες για να ανταποκριθούν άμεσα στη θέση εργασίας του Επιστήμονα R&D για επιχειρήσεις του Τομέα των Τροφίμων.

- **Επάρκεια επιμέρους γνώσεων**

Όσον αφορά στις επιμέρους γνώσεις, η πλειονότητα των ερωτηθέντων θεωρεί:

- Επαρκή την κατάρτιση των αποφοίτων όσον αφορά σε γνώσεις Επιστήμης και Τεχνολογίας Τροφίμων, καθώς και των διεργασιών (φυσι-

κών και χημικών) που συνδέονται με την επεξεργασία και συντήρηση τροφίμων.

- Μέτριες τις παρεχόμενες γνώσεις σε θέματα διατροφής, καθώς και σε θέματα ασφάλειας και ποιότητας τροφίμων.
- Σχετικά ανεπαρκείς τις παρεχόμενες γνώσεις στη διενέργεια οργανοληπτικών δοκιμών.
- Ανεπαρκείς τις γνώσεις νομοθεσίας, έρευνας αγοράς και κατανόησης των αναγκών των καταναλωτών, καθώς και τις γνώσεις επί θεμάτων οικονομικών και τεχνικοοικονομικών μελετών.
- **Παράγοντες που επηρεάζουν την εκπαιδευτική κατάρτιση**

Σχετικά με τους παράγοντες που επηρεάζουν την εκπαιδευτική κατάρτιση των αποφοίτων των ελληνικών ΑΕΙ και ΑΤΕΙ, με σπουδές συναφείς με την επιστήμη και τεχνολογία τροφίμων, ώστε να ανταποκρίνονται επαρκώς στις απαιτήσεις του επαγγέλματος του Επιστήμονα R&D, η πλειονότητα των ερωτηθέντων θεωρεί:

- **αρκετά ικανοποιητικό το επίπεδο του εξειδικευμένου εκπαιδευτικού προσωπικού.**
- μέτριες τις υποδομές (εργαστηριακές και λοιπές υποδομές-κυρίως πληροφορικής και προσβασιμότητας επιστημονικών πληροφοριών- στα ΑΕΙ και ΑΤΕΙ).
- πως τα ΑΕΙ και ΑΤΕΙ δεν διδάσκουν επαρκώς σύγχρονα και εξειδικευμένα μαθήματα, δεν εφαρμόζουν σύγχρονες μεθόδους διδασκαλίας και δεν διασφαλίζουν επαρκώς την πρακτική εφαρμογή της θεωρίας (εργαστηριακά μαθήματα και εργασίες)
- **ανεπαρκή τη σύνδεση με την αγορά εργασίας.**

Σημαντικό είναι να επισημανθεί ότι το εξειδικευμένο εκπαιδευτικό προσωπικό των ελληνικών ΑΕΙ και ΑΤΕΙ που παρέχουν σπουδές συναφείς με την επιστήμη και τεχνολογία τροφίμων, καθώς και οι λοιπές υποδομές αξιολογούνται πιο θετικά, σε σχέση με τους υπόλοιπους παράγοντες.

Από την άλλη μεριά, η σύνδεση με την αγορά εργασίας και η πρακτική εφαρμογή της θεωρίας -εργαστηριακά μαθήματα και εργασίες- θεωρούνται ως οι πλέον σημαντικοί παράγοντες που επηρεάζουν την εκπαιδευτική κατάρτιση των αποφοίτων, ενώ οι σύγχρονοι μέθοδοι διδασκαλίας και η διδασκαλία σύγχρονων και εξειδικευμένων μαθημάτων εκτιμάται ότι αποτελούν παράγοντες που επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό την εκπαιδευτική κατάρτιση των αποφοίτων.

Μία πιο προσεκτική ανάγνωση των απαντήσεων όσον αφορά στους παράγοντες που επηρεάζουν την εκπαιδευτική κατάρτιση των αποφοίτων, υποδεικνύει ότι τα στελέχη επιχειρήσεων απάντησαν ότι τα αδύναμα σημεία του εκπαιδευτικού συστήματος (ήτοι οι παράγοντες που, στην παρούσα φάση, φαίνονται ως μη ικανοποιητικοί) είναι και οι πιο κρίσιμοι παράγοντες για την επιτυχή προετοιμασία των αποφοίτων.

Σύμφωνα με τις απαντήσεις των ερωτηθέντων τα μαθήματα, τα εργαστήρια και οι εργασίες βοηθούν στην κατανόηση της διαδικασίας ανάπτυξης προϊόντων, στη δυνατότητα παρακολούθησης των επιστημονικών εξελίξεων, στο σχεδιασμό και παρακολούθηση έργων και λιγότερο στη δυνατότητα τεχνικο-οικονομικής αξιολόγησης νέων τεχνολογιών και ιδεών. Δεν εκτιμάται, όμως, ότι βοηθούν στην κατανόηση της νομοθεσίας, στη δυνατότητα επιλογής συστατικών και διαμόρφωσης συνταγών, καθώς και στο σχεδι-

ασμό ερευνών αγοράς και στην κατανόηση των αναγκών των καταναλωτών.

Οι απαντήσεις στη συγκεκριμένη ερώτηση επιβεβαιώνουν την ανεπάρκεια των προγραμμάτων σπουδών όσον αφορά στην προσφορά γνώσεων σχετικά με τη νομοθεσία και το σχεδιασμό ερευνών αγοράς/κατανόηση των αναγκών των καταναλωτών. Υπάρχει μία αντίφαση στις απαντήσεις όσον αφορά στο πεδίο των οικονομικών και τεχνικο-οικονομικών μελετών, όπου, καταρχήν, η πλειονότητα απαντά ότι οι απόφοιτοι των ΑΕΙ και ΑΤΕΙ δεν έχουν τις απαιτούμενες γνώσεις και ικανότητες και, στη συνέχεια, απαντά ότι τα μαθήματα/εργαστήρια/εργασίες βοηθούν στη δυνατότητα τεχνικο-οικονομικής αξιολόγησης νέων τεχνολογιών και ιδεών. Εκτιμάται ότι οι ερωτηθέντες δίνουν έμφαση στη δυνητική συμβολή των εργασιών για την κατανόηση της διαδικασίας τεχνικο-οικονομικής αξιολόγησης νέων τεχνολογιών και ιδεών.

• Οριζόντιες δεξιότητες

Οι ερωτηθέντες διχάζονται στις απαντήσεις τους που αφορούν στην αποτελεσματικότητα των ΑΕΙ και ΑΤΕΙ στην ανάπτυξη οριζόντιων δεξιοτήτων, όπως η ομαδικότητα και η συνεργασία, η επικοινωνία, η αναλυτική και η κριτική σκέψη, καθώς και η προσαρμοστικότητα/ευελιξία και η δυνατότητα διαχείρισης αλλαγών.

Αντίθετα, οι ερωτηθέντες συμφωνούν στο ότι υπάρχουν κενά στις δεξιότητες που σχετίζονται με:

- την επίλυση των προβλημάτων,
- τη λήψη αποφάσεων, και
- **την καινοτομία/δημιουργικότητα.**

• Προτεινόμενες διδακτικές πρακτικές, σεμινάρια και λοιπές προτεινόμενες ενέργειες

Η μεγάλη πλειονότητα των ερωτηθέντων είναι υπέρ του θεσμού των sandwich courses, της δυνατότητας, δηλαδή, ο σπουδαστής να μπορεί να κάνει την πρακτική του άσκηση για 6 μήνες/1 έτος πριν αποφοιτήσει, ενώ μόνον ένας εκ των ερωτηθέντων δεν είναι υπέρ του συγκεκριμένου θεσμού.

Στο σημείο αυτό διαπιστώνεται κάποια αντίφαση σε σχέση με αντίστοιχες απαντήσεις στο πεδίο της πρακτικής άσκησης. Στη συζήτηση, όμως, που έλαβε χώρα κατά το Εργαστήριο για το επάγγελμα του Επιστήμονα R&D στον Τομέα των Τροφίμων, διαφάνηκε ότι δεν είναι τόσο κρίσιμο εάν οι φοιτητές θα διενεργούν την πρακτική άσκησή τους στη μέση ή κοντά στο τέλος του κύκλου σπουδών.

Σημαντικότερος αριθμός ερωτηθέντων πιστεύουν ότι τα επιμορφωτικά σεμινάρια και οι συνεργασίες των ΑΕΙ και ΑΤΕΙ με εταιρίες/οργανισμούς στο χώρο των Τροφίμων μπορούν να συνεισφέρουν ουσιαστικά προς την κατεύθυνση της ενημέρωσης, σχετικά με τις τεχνολογικές εξελίξεις, ενώ μόνον ένας εκ των ερωτηθέντων δεν είναι υπέρ τέτοιων πρωτοβουλιών.

• Προσφορά και ζήτηση Επιστημόνων R&D στις ελληνικές επιχειρήσεις

Σχετικά με την προσφορά-ζήτηση Επιστημόνων R&D στις ελληνικές επιχειρήσεις του Τομέα των Τροφίμων, σήμερα, η εκτίμηση μεγάλου αριθμού ερωτηθέντων είναι ότι υπάρχει μικρή προσφορά – μικρή ζήτηση.

Η τοποθέτηση αυτή αναδεικνύει, σε ένα βαθμό, και τη χαμηλή οργάνωση των δραστηριοτήτων R&D στις ελληνικές επιχειρήσεις.

Υπάρχουν μεγάλες δυσκολίες στην ανεύρεση ικανών εργαζομένων με τις κατάλληλες γνώσεις για τη θέση του Επιστήμονα R&D στις ελληνικές επιχειρήσεις του Τομέα των Τροφίμων, όπως προκύπτει από την πλειονότητα των ερωτηθέντων. Μόνο λίγοι απαντούν ότι δεν αντιμετωπίζουν σημαντικές δυσκολίες στην ανεύρεση ικανών εργαζομένων με τις κατάλληλες γνώσεις.

Για την αναζήτηση ικανών στελεχών για την κάλυψη της θέσης Επιστήμονα R&D σε επιχειρήσεις του Τομέα των Τροφίμων, οι πλέον διαδεδομένοι τρόποι είναι:

- οι συστάσεις από τον επαγγελματικό κύκλο εκτός εταιρείας
- οι αγγελίες
- το LinkedIn
- οι σύμβουλοι εύρεσης προσωπικού.

Αξίζει να σημειωθεί η πολύ μικρή συνεισφορά των Γραφείων Διασύνδεσης των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των εκδηλώσεων του τύπου Ημέρες Καριέρας. Αναφέρθηκε, επίσης, ότι η πρακτική άσκηση μπορεί να οδηγήσει σε πρόσληψη των ικανών αποφοίτων.

• **Ενέργειες για τη βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των επιχειρήσεων του Τομέα των Τροφίμων και των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων**

Οι ενέργειες που θα μπορούσαν να γίνουν μεταξύ των επιχειρήσεων του Τομέα των Τροφίμων και των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, ώστε να υπάρχει εποικοδομητική συνεργασία με σκοπό την καλύτερη δυνατή απορρόφηση των αποφοίτων στη θέση Επιστήμονα R&D είναι (κατά σειρά προτεραιότητας):

- η οργάνωση κύκλων διαλέξεων από στελέχη

επιχειρήσεων

- η χρηματοδότηση ιδεών ή/και νεοφυών επιχειρήσεων.
- οι εκπαιδευτικές επισκέψεις σε επιχειρήσεις
- οι στοχευμένες ημέρες καριέρας
- οι χορηγίες για επιμορφωτικά σεμινάρια -υποτροφίες.

Για την καλύτερη προετοιμασία των φοιτητών και σπουδαστών ΑΕΙ και ΑΤΕΙ με στόχο την ανάπτυξη γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων θα βοηθούσαν σημαντικά ενέργειες, όπως:

- συμμετοχή φοιτητών σε projects επιχειρήσεων
- ερευνητικά προγράμματα σε συνεργασία με επιχειρήσεις
- εισαγωγή μαθημάτων που οδηγούν σε απόκτηση πρακτικής άσκησης
- πρακτική άσκηση σε επιχειρήσεις

- εισαγωγή μαθημάτων που ανταποκρίνονται στις σύγχρονες τεχνολογικές εξελίξεις
- εισαγωγή διαλέξεων από στελέχη επιχειρήσεων, ως τμήμα της διδακτέας ύλης.

Προτάθηκε, επίσης, και υιοθέτηση της δυνατότητας συμμετοχής στελεχών επιχειρήσεων, ως κοινό, στις διαλέξεις που θα οργανώνουν τα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

• Πρακτική Άσκηση

Η μεγάλη πλειονότητα των ερωτηθέντων πιστεύει ότι η πρακτική άσκηση, κατά τη διάρκεια των σπουδών, ενισχύει σε μεγάλο βαθμό την απόκτηση των απαιτούμενων γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων από τους φοιτητές και σπουδαστές των ΑΕΙ και ΑΤΕΙ.

Το 50% των ερωτηθέντων απαντούν ότι το πλαίσιο, εντός του οποίου υλοποιείται σήμερα η πρακτική άσκηση, δεν είναι ικανοποιητικό και μόνον το 9% πιστεύουν ότι είναι ικανοποιητικό.

Οι κυριότεροι παράμετροι που συντελούν στην αποτελεσματικότητα της πρακτικής άσκησης, κατά σειρά βαρύτητας, είναι:

- Η διάρκεια
- Ο σαφής καθορισμός αντικειμένου πρακτικής άσκησης
- Η αξιολόγηση
- Η επιλογή των συμμετεχόντων για πρακτική άσκηση
- Το πλαίσιο συνεργασίας με εκπαιδευτικά ιδρύματα
- Ο υποχρεωτικός χαρακτήρας
- Ο χρόνος πραγματοποίησης
- Η διασφάλιση εμπιστευτικότητας μέσω συμβολαίου

Η μεγάλη πλειονότητα των ερωτηθέντων θεωρούν ότι η πρακτική άσκηση πρέπει να έχει μεγαλύτερη διάρκεια, ήτοι τουλάχιστον έξι μήνες, προκειμένου να υπάρχει επαρκής χρόνος για να «εγκλιματίζονται» επαρκέστερα οι φοιτητές και να λαμβάνουν σημαντικά οφέλη από την εργασιακή εμπειρία. Παράλληλα, μεγαλύτερη διάρκεια θα έχει οφέλη και για τις επιχειρήσεις, οι οποίες, στις περιπτώσεις βραχυχρόνιων πρακτικών ασκήσεων, ουσιαστικά, "επιβαρύνονται" με την εκπαίδευση των σπουδαστών και δεν λαμβάνουν οφέλη. Αυτό συχνά οδηγεί τις επιχειρήσεις σε περιορισμένη ή ανύπαρκτη αποδοχή φοιτητών που διενεργούν πρακτική άσκηση μικρής διάρκειας ή σε «αδιαφορία» σχετικά με τις εμπειρίες που θα αποκομίσουν οι φοιτητές.

Είναι εξαιρετικά σημαντικό να υπάρχει σαφής καθορισμός του αντικειμένου της πρακτικής άσκησης εγκαίρως και σε πεδίο που να εμπίπτει στα ενδιαφέροντα της εκάστοτε επιχείρησης. Προϋπόθεση για τη διασφάλιση του κοινού ενδιαφέροντος όσον αφορά στο αντικείμενο της πρακτικής άσκησης είναι ο έγκαιρος και αποτελεσματικός σχεδιασμός, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις που δεν υπάρχει προηγούμενη και ουσιαστική συνεργασία μεταξύ της επιχείρησης και του εκπαιδευτικού φορέα.

Σχετικά με τη βαρύτητα και την αξία της αξιολόγησης, οι περισσότεροι ερωτηθέντες φαίνεται να θεωρούν ότι σήμερα δεν γίνεται ουσιαστική αξιολόγηση. Επισημαίνουν ότι η αξιολόγηση έχει στοιχεία υποκειμενικής αποτύπωσης της επαγγελματικής εικόνας και απόδοσης και, συνεπώς, δεν πρέπει να λαμβάνεται υπόψη στη βαθμολογία των

φοιτητών. Θα ήταν, όμως, χρήσιμο να υπάρχει ένα σύστημα αξιολόγησης που θα παρουσιάζει στους φοιτητές τα δυνατά και αδύνατά τους σημεία. Προτάθηκε να υπάρχει ένας μέντορας από την πλευρά των επιχειρήσεων, που θα αξιολογήσει παραμέτρους συμπεριφοράς, προσαρμοστικότητας, διάθεσης για εργασία και προσέλευσης.

Πολλοί από τους ερωτηθέντες θεωρούν ότι οι αριστούχοι φοιτητές θα πρέπει να ανταμείβονται μέσω της διοχέτευσής τους στις πλέον δυναμικές επιχειρήσεις του κλάδου ή μέσω υποτροφιών. Επιστημάνθηκε, όμως, από αρκετούς ότι τα κριτήρια επιλογής δεν μπορούν να περιορίζονται στις βαθμολογικές επιδόσεις. Είναι απαραίτητο να περιλαμβάνουν και στοιχεία της προσωπικότητας.

Σχετικά με το πλαίσιο συνεργασίας των επιχειρήσεων και των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων εκτιμάται ότι η πρακτική άσκηση θα ήταν αποδοτικότερη εάν σχετιζόταν με ευρύτερες συνεργασίες μεταξύ των δύο πλευρών ή αφορούσε ένα σαφώς καθορισμένο έργο που ενδιαφέρει την επιχείρηση και το εκπαιδευτικό ίδρυμα, ώστε να τυγχάνουν εφαρμογής τα αποτελέσματά της.

Αναφέρθηκε, επίσης, ότι, μέχρι σήμερα, συχνά, η συνεργασία για το συγκεκριμένο θέμα είναι τυπική έως γραφειοκρατική. Στο πλαίσιο αυτό, κρίνεται απαραίτητο να υπάρχει επιβλέπων καθηγητής της πρακτικής άσκησης, ο οποίος θα πρέπει να έρχεται σε επαφή με την επιχείρηση και κατά τον προσδιορισμό του αντικειμένου του ασκουμένου, αλλά και κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης.

Επίσης, επιστημάνθηκε ότι ο χώρος του R&D ταυτίζεται με την τεχνολογία της κάθε επιχείρησης και των μελλοντικών επιχειρηματικών της δράσεων και, ως εκ τούτου, δεν είναι δυνατή η πρόσβαση σε μικρής εμπειρίας πρόσωπα. Για το λόγο αυτό, προτάθηκε η πρακτική άσκηση να αφορά σε τμήμα ευρύτερων έργων/μελετών των επιχειρήσεων, που θα χρηματοδοτούνται και θα υλοποιούνται στο χώρο των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

Αναφορικά με τον ενδεδειγμένο χρόνο υλοποίησης της πρακτικής άσκησης, οι περισσότεροι πιστεύουν ότι θα είναι καλύτερο να πραγματοποιείται προς το τέλος του κύκλου σπουδών. Ορισμένοι, όμως, πιστεύουν ότι είναι πιο εποικοδομητικό να υλοποιείται στη μέση της συνολικής χρονικής διάρκειας φοίτησης.

Ένα σημείο που επιστημάνθηκε ιδιαίτερα, στη διάρκεια του εργαστηρίου, ήταν ότι θα ήταν εξαιρετικά χρήσιμο να υπάρχει κάποια ευελιξία σχετικά με το χρόνο υλοποίησης της πρακτικής άσκησης στη διάρκεια του έτους, δεδομένου ότι πολλές επιχειρήσεις έχουν εποχιακό χαρακτήρα ή έχουν μεγάλες δυσκολίες να απασχολήσουν και να αφιερώσουν χρόνο σε φοιτητές, κατά τις περιόδους αιχμής.

Τέλος, η διασφάλιση εμπιστευτικότητας μέσω συμβολαίου θεωρείται ως μία σημαντική προϋπόθεση για την επιτυχία της πρακτικής άσκησης. Σημαντικότερη, όμως, είναι η ευρύτερη διάδοση και αποδοχή του κώδικα και των αρχών επιχειρηματικής ηθικής.

6. ΤΕΛΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Όπως αναφέρθηκε και στη μεθοδολογική προσέγγιση της δράσης, η εργασία κατέληξε στην οργάνωση εργαστηρίου με τη συμμετοχή στελεχών επιχειρήσεων και μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας, με θέμα την παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας, τη συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων επί των τρόπων ενίσχυσης της συνεργασίας των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων με τις επιχειρήσεις, στο πεδίο των απαιτούμενων από την αγορά εργασίας γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων των αποφοίτων, καθώς και τη διατύπωση προτάσεων ενίσχυσης της συνεργασίας αυτής.

Με βάση τη συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων των συμμετεχόντων στο συγκεκριμένο εργαστήριο, τα κύρια συμπεράσματα και προτάσεις, που προκύπτουν από το σύνολο της εργασίας επί του επαγγέλματος του Επιστήμονα R&D στον Τομέα των Τροφίμων, συνοψίζονται στα εξής:

- Σύμφωνα με την έρευνα που διενεργήθηκε σε στελέχη επιχειρήσεων, η τριτοβάθμια εκπαίδευση της χώρας μας παρέχει την απαραίτητη θεωρητική κατάρτιση όσον αφορά σε γνώσεις Επιστήμης και Τεχνολογίας Τροφίμων, καθώς και επί των διεργασιών (φυσικών και χημικών) που συνδέονται με την επεξεργασία και συντήρηση τροφίμων. Ανεπαρκείς κρίνονται οι γνώσεις και οι δεξιότητες που αποκτούν οι σπουδαστές σε ορισμένα πεδία που επηρεάζουν σημαντικά τη λειτουργία των επιχειρήσεων και, ιδιαίτερα, τη λειτουργία της Έρευνας και Ανάπτυξης (R&D), όπως οι γνώσεις νομοθεσίας, έρευνας αγοράς και καταναλωτικών αναγκών/τάσεων, οι δεξιότητες στην οργανοληπτική ανάλυση, καθώς και οι γνώσεις επί θεμάτων οικονομικών και τεχνικοοικονομικών μελετών.
- Η σύνδεση με την αγορά εργασίας και η πρακτική εφαρμογή της θεωρίας συγκαταλέγονται στα αδύνατα σημεία του Ελληνικού συστήματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Παράλληλα, θεωρείται ότι θα πρέπει να υιοθετηθούν πιο σύγχρονοι μέθοδοι διδασκαλίας και να ενταχθεί η διδασκαλία περισσότερων σύγχρονων και εξειδικευμένων μαθημάτων.
- Ο από κοινού σχεδιασμός και οργάνωση επιμορφωτικών σεμιναρίων, καθώς και οι ευρύτερες συνεργασίες των ΑΕΙ και ΑΤΕΙ με επιχειρήσεις ή οργανισμούς στον Τομέα των Τροφίμων, κρίνεται ότι μπορούν να συνεισφέρουν ουσιαστικά προς την κατεύθυνση της ενημέρωσης σχετικά με τις τεχνολογικές εξελίξεις.
- Ορισμένες ενέργειες που μπορούν να συμβάλλουν ουσιαστικά στη σύνδεση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας, με σκοπό, εν τέλει, την καλύτερη προετοιμασία των σπουδαστών και φοιτητών για τη μελλοντική τους απασχόληση στις επιχειρήσεις του Τομέα, είναι, ενδεικτικά:
  - οργάνωση κύκλων διαλέξεων από στελέχη επιχειρήσεων
  - βελτίωση του πλαισίου της πρακτικής άσκησης σε επιχειρήσεις
  - συμμετοχή φοιτητών σε projects επιχειρήσεων
  - ενίσχυση των συνεργασιών των σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με τις επιχειρήσεις, στο πλαίσιο ερευνητικών έργων
  - εκπαιδευτικές επισκέψεις σε επιχειρήσεις
  - χρηματοδότηση ιδεών ή/και νεοφυών επιχειρήσεων
  - χορηγίες για επιμορφωτικά σεμινάρια-υποτροφίες
  - στοχευμένες Ημέρες Καριέρας

- Κοινή παραδοχή είναι ότι η πρακτική άσκηση, κατά τη διάρκεια των σπουδών, ενισχύει σε σημαντικό βαθμό την απόκτηση των απαιτούμενων γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων από τους φοιτητές και σπουδαστές των ΑΕΙ και ΑΤΕΙ. Για το λόγο αυτό, κρίνεται σκόπιμο η διάρκεια της πρακτικής άσκησης να είναι της τάξης του εξαμήνου, προκειμένου να υπάρχει επαρκής χρόνος για να «εγκλιματίζονται» επαρκέστερα οι φοιτητές, στο περιβάλλον λειτουργίας της επιχείρησης (υποδοχέα πρακτικής άσκησης) και να λαμβάνουν ικανή εργασιακή εμπειρία. Είναι, επίσης, εξαιρετικά σημαντικό να υπάρχει σαφής καθορισμός του αντικείμενου της πρακτικής άσκησης, εγκαίρως και σε πεδίο που να εμπίπτει στα ενδιαφέροντα κάθε επιχείρησης.
  - Ο ΣΕΒ ως θεσμικό όργανο, δύναται να αναλάβει σημαντικό ρόλο στην προσπάθεια ενίσχυσης της συνεργασίας της ακαδημαϊκής και επιχειρηματικής κοινότητας, μέσα από ουσιαστικές ενέργειες, οι οποίες θα πρέπει να σχεδιαστούν από κοινού, με τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και τις επιχειρήσεις Τροφίμων. Παρόμοιες ενέργειες, όπως η συγκεκριμένη δράση, θα πρέπει να επεκταθούν και να αποτελέσουν θεσμό για το συνεχή διάλογο και την προώθηση κοινών ενεργειών.
- Σχετικά με την αξία της αξιολόγησης, κατά την πρακτική άσκηση, θεωρείται χρήσιμο να υπάρχει ένα σύστημα αξιολόγησης που θα παρουσιάζει στους φοιτητές τα δυνατά και αδύνατά τους σημεία. Επίσης, κρίνεται απαραίτητο να υπάρχει επόπτης της πρακτικής από την πλευρά του εκπαιδευτικού ιδρύματος και μέντορας από την πλευρά της επιχείρησης, ώστε να διασφαλίζεται η ορθή παρακολούθηση της πρακτικής και η συνέπεια, σε σχέση με το αντικείμενο και τους στόχους της πρακτικής.
- Επισημάνθηκε, επίσης, ότι οι νέοι απόφοιτοι δεν επιδεικνύουν, συχνά, δεξιότητες που συνδέονται με την καινοτομική σκέψη και τη δημιουργικότητα, γεγονός που αποτελεί μία ακόμα ένδειξη ότι είναι απολύτως απαραίτητο να καλλιεργηθεί το επιχειρείν, η δημιουργικότητα και η αξία της καινοτομίας στους μαθητές, στους φοιτητές και στους σπουδαστές της χώρας.

ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ ΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΕ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

«ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΝΟΣ ΚΡΙΣΙΜΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΤΟΥ
ΤΟΜΕΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ : ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΑΣ R&D - ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΣ
ΓΝΩΣΤΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ»

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ-ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ταυτότητα της έρευνας

- Στόχος : Η συγκέντρωση απόψεων και προτάσεων στελεχών επιχειρήσεων του Τομέα των Τροφίμων, σχετικά με ζητήματα σύνδεσης της παρεχόμενης τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με τις ανάγκες των επιχειρήσεων για το επάγγελμα του Επιστήμονα R&D
- Χρόνος πραγματοποίησης: Απρίλιος 2015
- Συμμετέχοντες: 23 Στελέχη επιχειρήσεων, εκ των οποίων:
  - 3 ανώτατα διευθυντικά στελέχη εταιρειών Τροφίμων
  - 13 ανώτερα στελέχη R&D
  - 3 ανώτερα στελέχη διασφάλισης Ποιότητας
  - 3 ανώτερα στελέχη Ανθρώπινου Δυναμικού
  - 1 ανώτερο στέλεχος συμβουλευτικών εταιρειών εύρεσης προσωπικού
- Αριθμός ερωτήσεων: 33 , και 4 με απογραφικά στοιχεία
- Τρόπος διεξαγωγής: μέσω online εργαλείου poll daddy (www.poll daddy.com)
- Κλίμακα: 1 έως 5, όπου 1= Καθόλου και 5= Σε μεγάλο Βαθμό

Αποτελέσματα της έρευνας προς τις επιχειρήσεις για το επάγγελμα του Επιστήμονα R&D στον Τομέα των Τροφίμων

1. Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι το εκπαιδευτικό σύστημα στην Ελλάδα παρέχει, εν γένει, στους φοιτητές και σπουδαστές των ΑΕΙ και ΤΕΙ τις απαραίτητες γνώσεις για να ανταποκριθούν άμεσα στη θέση εργασίας του Επιστήμονα R&D;

	0%	24%	48%	COUNT	PERCENT
2				11	48%
3				7	30%
4				5	22%
5				0	0%
1				0	0%

2. Βαθμολογείστε το κατά πόσο τα ελληνικά ΑΕΙ και ΤΕΙ, παρέχουν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες, σε κάθε μία από τις παρακάτω οκτώ (8) ενότητες γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων, ώστε οι απόφοιτοι να ανταποκρίνονται άμεσα στις απαιτήσεις της θέσης εργασίας του Επιστήμονα R&D;

	1	2	3	4	5
Γνώσεις Επιστήμης και Τεχνολογίας Τροφίμων	0	1	7	13	2
Κατανόηση των φυσικών και χημικών διεργασιών κατά την επεξεργασία και συντήρηση τροφίμων	0	4	8	9	2
Γνώσεις διατροφής	0	2	12	8	1
Κατανόηση των θεμάτων ασφάλειας και ποιότητας τροφίμων	0	6	10	5	2
Γνώσεις νομοθεσίας τροφίμων	5	10	4	4	0
Γνώσεις οργανοληπτικών δοκιμών	4	6	11	1	1
Γνώσεις έρευνας αγοράς και κατανόηση των αναγκών των καταναλωτών	9	9	2	3	0
Γνώσεις οικονομικών και τεχνικο-οικονομικών μελετών	6	11	3	3	0

Αποτελέσματα της έρευνας προς τις επιχειρήσεις για το επάγγελμα του Επιστήμονα R&D στον Τομέα των Τροφίμων

3. Πώς θα κρίνατε τη σημερινή κατάσταση σε κάθε ένα από τους παρακάτω παράγοντες που επηρεάζουν την εκπαιδευτική κατάρτιση των αποφοίτων των ελληνικών ΑΕΙ και ΤΕΙ, με σπουδές συναφείς με την επιστήμη/τεχνολογία των τροφίμων, ώστε να ανταποκρίνονται επαρκώς στη θέση εργασίας του Επιστήμονα R&D;

	1	2	3	4	5
Εργαστηριακές υποδομές στα ΑΕΙ, ΤΕΙ	0	8	9	6	0
Λοιπές υποδομές στα ΑΕΙ, ΤΕΙ (προσβασιμότητα επιστημονικών πληροφοριών, υποδομές πληροφορικής κλπ.)	0	6	9	8	0
Διδασκαλία σύγχρονων και εξειδικευμένων μαθημάτων	1	9	11	2	0
Πρακτική εφαρμογή της θεωρίας-Εργαστηριακά μαθήματα και εργασίες	1	11	8	3	0
Εξειδικευμένο εκπαιδευτικό προσωπικό	0	4	12	6	1
Σύγχρονοι μέθοδοι διδασκαλίας	3	9	8	3	0
Σύνδεση με την αγορά εργασίας	10	8	4	1	0

4. Ποιοι από τους παρακάτω παράγοντες (και σε πιο βαθμό) θεωρείτε ότι επηρεάζουν την εκπαιδευτική κατάρτιση των αποφοίτων των ελληνικών ΑΕΙ και ΤΕΙ, με σπουδές συναφείς με την επιστήμη/τεχνολογία των τροφίμων, ώστε να ανταποκρίνονται επαρκώς στη θέση εργασίας του Επιστήμονα R&D;

	1	2	3	4	5
Εργαστηριακές υποδομές στα ΑΕΙ, ΤΕΙ	1	2	4	10	6
Λοιπές υποδομές στα ΑΕΙ, ΤΕΙ (προσβασιμότητα επιστημονικών πληροφοριών, υποδομές πληροφορικής κλπ.)	1	1	7	10	4
Διδασκαλία σύγχρονων και εξειδικευμένων μαθημάτων	0	1	2	11	9
Πρακτική εφαρμογή της θεωρίας-Εργαστηριακά μαθήματα και εργασίες	0	0	4	6	13
Εξειδικευμένο εκπαιδευτικό προσωπικό	1	0	5	10	7
Σύγχρονοι μέθοδοι διδασκαλίας	2	0	2	9	10
Σύνδεση με την αγορά εργασίας	1	0	2	8	12

Αποτελέσματα της έρευνας προς τις επιχειρήσεις για το επάγγελμα του Επιστήμονα R&D στον Τομέα των Τροφίμων

5. Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι τα μαθήματα, τα εργαστήρια και οι εργασίες βοηθούν:

	1	2	3	4	5
στην κατανόηση της διαδικασίας ανάπτυξης προϊόντων	2	2	4	12	3
στη δυνατότητα επιλογής συστατικών και διαμόρφωσης συνταγών	1	6	7	7	2
στην κατανόηση της νομοθεσίας των τροφίμων	4	5	6	7	1
στη δυνατότητα παρακολούθησης των επιστημονικών εξελίξεων	1	3	3	12	4
στη δυνατότητα τεχνικο-οικονομικής αξιολόγησης νέων τεχνολογιών και ιδεών	3	2	8	9	1
στο σχεδιασμό και την παρακολούθηση έργων	3	4	4	9	3
στο σχεδιασμό ερευνών αγοράς και στην κατανόηση των αναγκών των καταναλωτών	2	7	6	5	3

6. Άλλη επιλογή, εκτός των παραπάνω.

στην εμπέδωση των καθοριστικών παραμέτρων για τον επιτυχή σχεδιασμό τροφίμων.

7. Οι επιχειρήσεις σήμερα αναζητούν επαγγελματίες Επιστήμονες R&D με ένα ευρύτερο υπόβαθρο γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων, που περιλαμβάνουν όχι μόνο τις τεχνικές αλλά και οριζόντιες δεξιότητες. Σε ποιο βαθμό αυτό πιστεύετε ότι το παρέχουν τα εκπαιδευτικά ιδρύματα;

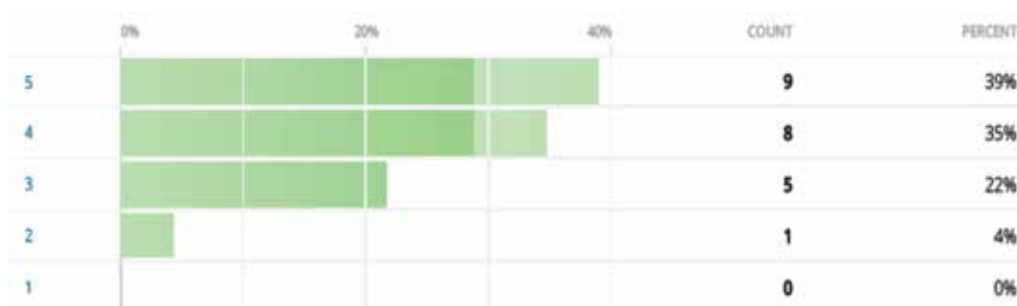
	1	2	3	4	5
Ομαδικότητα και Συνεργασία	0	9	5	7	2
Επικοινωνία	2	8	3	8	1
Αναλυτική/Κριτική Σκέψη	1	5	9	5	3
Καινοτομία/Δημιουργικότητα	2	7	9	3	2
Προσαρμοστικότητα/Ευελιξία/Διαχείριση Αλλαγών	3	6	6	4	4
Λήψη Αποφάσεων	3	7	11	1	1
Επίλυση Προβλημάτων	0	10	9	3	1

8. Άλλη επιλογή, εκτός των παραπάνω.

- Διαχείριση έργων (αρχών project management).

Αποτελέσματα της έρευνας προς τις επιχειρήσεις για το επάγγελμα του Επιστήμονα R&D στον Τομέα των Τροφίμων

9. Πιστεύετε ότι τα Sandwich courses – δηλαδή ο σπουδαστής να μπορεί να κάνει την πρακτική του άσκηση για 6 μήνες/1 έτος μετά τη διάρκεια του δεύτερου έτους σπουδών του και πριν αυτός αποφοιτήσει - ωφελούν στη γρήγορη ένταξή του στην αγορά εργασίας ;

10. Θεωρείτε ότι τα επιμορφωτικά σεμινάρια ή/και συνεργασίες με εταιρίες/οργανισμούς στο χώρο των Τροφίμων που κατά καιρούς παρέχουν τα εκπαιδευτικά ιδρύματα ακολουθώντας έτσι τις τεχνολογικές εξελίξεις, μπορούν να συνεισφέρουν προς την κατεύθυνση αυτή;

Αποτελέσματα της έρευνας προς τις επιχειρήσεις για το επάγγελμα του Επιστήμονα R&D στον Τομέα των Τροφίμων

11. Σε ποιους τομείς γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων κρίνετε ότι πρέπει να δοθεί έμφαση για την αποτελεσματική αξιοποίηση των επιμορφωτικών σεμιναρίων από τους συμμετέχοντες σε αυτά;

	1	2	3	4	5
Ανάπτυξη προϊόντων	0	1	5	11	6
Κατανόηση των θεμάτων ασφάλειας και ποιότητας τροφίμων	0	2	4	10	7
Παρακολούθηση των επιστημονικών εξελίξεων και κατοχύρωση εφευρέσεων	0	2	7	10	3
Γνώσεις νομοθεσίας τροφίμων	0	1	7	10	5
Γνώσεις οργανοληπτικών δοκιμών	0	0	6	15	2
Έρευνες αγοράς και αξιολόγηση βαθμού ικανοποίησης των καταναλωτών	0	0	6	12	5
Τεχνικο-οικονομική αξιολόγηση νέων τεχνολογιών και ιδεών	0	1	5	11	5
Σχεδιασμός, χρηματοδοτήσεις και διαχείριση έργων έρευνας και καινοτομίας	1	0	9	8	5

12. Άλλη επιλογή, εκτός των παραπάνω.

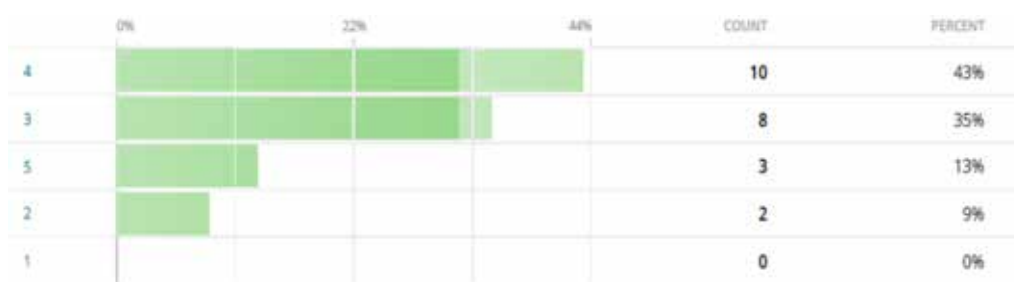
- Επιτυχή παρουσίαση προτάσεων και έργων έρευνας και καινοτομίας, με στόχο την υιοθέτησή τους από το επιχειρηματικό περιβάλλον.
- Project management – Διαχείριση Έργων, καθώς και Ποιότητας Έργων.

13. Λόγω της ενασχόλησής σας, ποια είναι η εκτίμησή σας για την προσφορά-ζήτηση Επιστημόνων R&D στις Ελληνικές Επιχειρήσεις σήμερα;

	1	2	3	4	5
Μικρή Προσφορά - Μεγάλη Ζήτηση	9	8	0	3	1
Μεγάλη Προσφορά - Μικρή Ζήτηση	5	7	2	2	3
Μικρή Προσφορά - Μικρή Ζήτηση	4	1	3	8	4
Μεγάλη Προσφορά - Μεγάλη Ζήτηση	10	7	2	0	1

Αποτελέσματα της έρευνας προς τις επιχειρήσεις για το επάγγελμα του Επιστήμονα R&D στον Τομέα των Τροφίμων

14. Αντιμετωπίζετε δυσκολίες στην ανεύρεση ικανών εργαζόμενων με τις κατάλληλες γνώσεις για τη θέση Επιστήμονα R&D;

15. Ποιους από τους παρακάτω τρόπους χρησιμοποιείτε συνήθως για την αναζήτηση ικανών στελεχών για την κάλυψη θέσης Επιστήμονα R&D;

	1	2	3	4	5
Γραφεία Διασύνδεσης των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων	8	7	3	3	0
Ημέρες Καριέρας	6	5	5	4	0
Site της εταιρείας	4	6	3	8	0
Αγγελίες	1	3	6	7	5
LinkedIn	5	1	4	9	2
Σύμβουλοι εύρεσης προσωπικού	3	2	4	6	4
Συστάσεις από εργαζόμενους στην εταιρεία	1	5	9	6	1
Συστάσεις από τον επαγγελματικό κύκλο εκτός εταιρείας	0	1	7	9	4

16. Άλλη επιλογή, εκτός των παραπάνω.

- Ιδία εμπειρία από συνεργασία κατά την εξέλιξη προγραμμάτων πρακτικής άσκησης και σχετικά.

Αποτελέσματα της έρευνας προς τις επιχειρήσεις για το επάγγελμα του Επιστήμονα R&D στον Τομέα των Τροφίμων

17. Αναφέρατε μερικές από τις ανάγκες των σημερινών επιχειρήσεων που πρέπει να καλύψουν τα Ελληνικά εκπαιδευτικά ιδρύματα για την όσο το δυνατόν άμεση επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων ΑΕΙ και ΤΕΙ, συναφών με την επιστήμη/τεχνολογία των τροφίμων, σε θέσεις εργασίας Επιστημόνων R&D που δεν έχουν αναφερθεί παραπάνω. (1/2)

Απαντήσεις
Καλή κατανόηση της γενικής και τεχνικής γνώσης και του τρόπου που αυτή συνάδει με τις δραστηριότητες R&D. Παραγωγή αποφοίτων που να γνωρίζουν πώς να αναζητούν τη γνώση και να κατανοούν απόλυτα τη σημασία απόκτησής της.
Ανάπτυξη μαθημάτων που αποδίδουν βασικές γνώσεις Α' Υλών. Ανάπτυξη μαθημάτων που αποδίδουν βασικές γνώσεις σχεδιασμού προϊόντων. Χρήση εργαστηριακών ασκήσεων με ανάπτυξη νέων προϊόντων. Ανάπτυξη μαθημάτων που αποδίδουν βασικές γνώσεις ερευνών καταναλωτή. Ανάπτυξη μαθημάτων που αποδίδουν βασικές γνώσεις Νομοθεσίας.
Περισσότερα σεμινάρια σε υπάρχουσες βιομηχανίες τροφίμων και αντίστοιχη προϋπηρεσία τους σε αυτές πριν το πτυχίο. Συνεργασία με πανεπιστήμια του εξωτερικού με ειδίκευση στη χημεία τροφίμων, την έρευνα καταναλωτών, την οργανοληπτική αξιολόγηση των τροφίμων. Συνεργασία με υπάρχουσες βιομηχανίες σε έρευνα καινοτόμων αναπτύξεων π.χ. τρόφιμα χωρίς γλουτένη.
Μεγαλύτερη πρακτική άσκηση στο τέλος των σπουδών.

17. Αναφέρατε μερικές από τις ανάγκες των σημερινών επιχειρήσεων που πρέπει να καλύψουν τα Ελληνικά εκπαιδευτικά ιδρύματα για την όσο το δυνατόν άμεση επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων ΑΕΙ και ΤΕΙ, συναφών με την επιστήμη/τεχνολογία των τροφίμων, σε θέσεις εργασίας Επιστημόνων R&D που δεν έχουν αναφερθεί παραπάνω. (2/2)

Απαντήσεις
Επιπλέον των βασικών της επιστήμης των τροφίμων : 1. Food safety 2. Good Manufacturing & Hygiene Practices 3. Food Legislation 4. Stability of food & food microbiology 5. Market driven food development 6. Cost optimization of food production 7. Raw material sources and testing 8. Understanding food pricing 9. Waste and energy management 10. Novel food development 11. Project & Research management.
Αρχές Project Management Εφαρμοσμένη βιοτεχνολογία Pilot plan και μεταφορά παρατηρήσεων από μικρότερη σε μεγαλύτερη κλίμακα Σύγχρονες μέθοδοι ενόργανης ανάλυσης οργανοληπτικών ιδιοτήτων Σύγχρονες μέθοδοι συσκευασίας και τυποποίησης.
Έρευνες αγοράς για χώρες του εξωτερικού.
Συσκευασία τροφίμων, Έρευνα Αγοράς, Project Management, Ηγεσία-Διοίκηση Ομάδας.
Διαχείριση έργων (αρχών project management).

Αποτελέσματα της έρευνας προς τις επιχειρήσεις για το επάγγελμα του Επιστήμονα R&D στον Τομέα των Τροφίμων

18. Ποιες από τις παρακάτω ενέργειες θα μπορούσαν να γίνουν μεταξύ των επιχειρήσεων του τομέα των Τροφίμων και των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, ώστε να υπάρχει εποικοδομητική συνεργασία με σκοπό την καλύτερη δυνατή απορρόφηση των αποφοίτων τους στη θέση του Επιστήμονα R&D;

	1	2	3	4	5
Συστηματική συνεργασία με τα Γραφεία Διασύνδεσης	1	4	9	5	2
Ημέρες Καριέρας στοχευμένες στον τομέα των Τροφίμων	2	1	8	9	1
Χορηγίες για επιμορφωτικά σεμινάρια - Υποτροφίες	0	3	8	8	2
Διαγωνισμοί Δεξιοτήτων	3	1	11	5	1
Εκπαιδευτικές επισκέψεις σε επιχειρήσεις	0	2	7	11	2
Κύκλοι διαλέξεων από στελέχη επιχειρήσεων	0	0	2	16	4
Χρηματοδότηση ιδεών ή/και νεοφυών επιχειρήσεων	0	1	4	11	5

19. Σε συνέχεια της ερώτησης 18 παρακαλώ αναφέρατε την επιλογή σας αν αυτή δεν καλύπτεται από τις υπάρχουσες προαναφερόμενες

Απαντήσεις

Sabbatical στελεχών επιχειρήσεων.

Θα μπορούσαν να ανατίθενται τμήματα έργων επιχειρήσεων σε εκπαιδευτικά ιδρύματα με διασφαλισμένη την πορεία υλοποίησης, ως τμήματα έργων μεταπτυχιακών φοιτητών/σπουδαστών.

Αποτελέσματα της έρευνας προς τις επιχειρήσεις για το επάγγελμα του Επιστήμονα R&D στον Τομέα των Τροφίμων

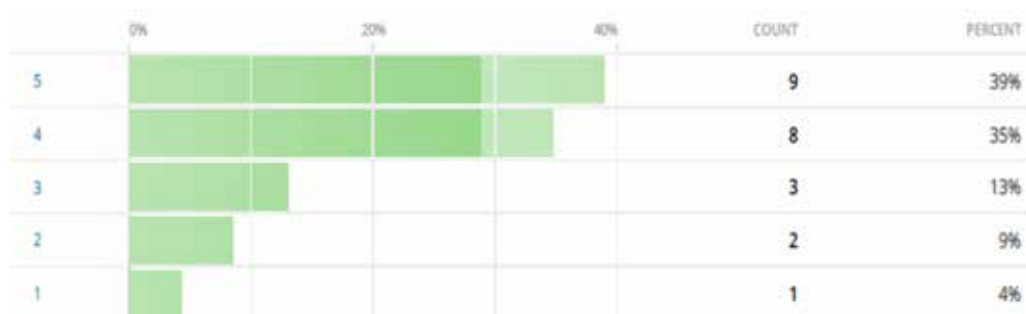
20. Πόσο κατά τη γνώμη σας θα βοηθούσαν οι παρακάτω ενέργειες για την καλύτερη προετοιμασία των φοιτητών και σπουδαστών των ελληνικών ΑΕΙ και ΤΕΙ, με στόχο την ανάπτυξη των γνώσεων και ικανοτήτων τους, ώστε να ανταποκριθούν στο επάγγελμα του Επιστήμονα R&D;

	1	2	3	4	5
Εισαγωγή μαθημάτων που ανταποκρίνονται στις σύγχρονες τεχνολογικές εξελίξεις	0	1	4	8	10
Εισαγωγή μαθημάτων που να οδηγούν σε απόκτηση πρακτικής γνώσης	0	0	2	9	12
Εισαγωγή κύκλων διαλέξεων από στελέχη επιχειρήσεων ως τμήμα της διδακτέας ύλης	0	0	6	8	9
Ερευνητικά προγράμματα σε συνεργασία με επιχειρήσεις	0	0	4	4	15
Συμμετοχή σπουδαστών σε projects επιχειρήσεων	0	0	2	5	16
Πρακτική Άσκηση σε επιχειρήσεις	0	1	2	8	12

21. Άλλη επιλογή, εκτός των παραπάνω.

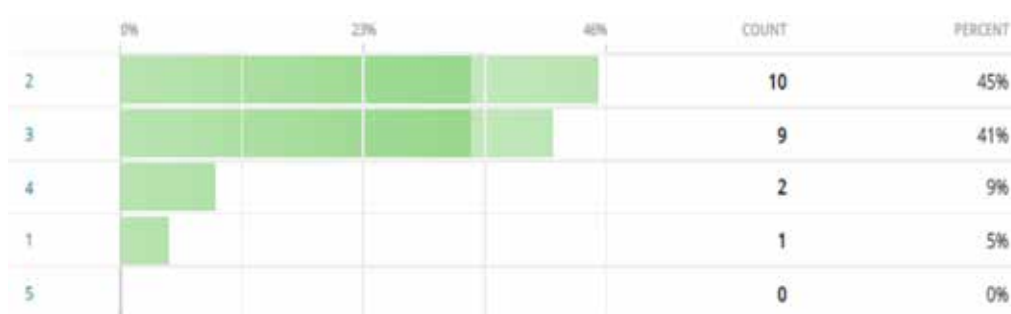
Διαλέξεις και παρακολουθήσεις (αμφίδρομη συμμετοχή) από στελέχη επιχειρήσεων σε σεμιναριακά προγράμματα - τμήματα της διδακτέας ύλης.

22. Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι η πρακτική άσκηση κατά τη διάρκεια των σπουδών ενισχύει την απόκτηση των απαιτούμενων γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων των φοιτητών και σπουδαστών ΑΕΙ και ΤΕΙ, ώστε να ανταποκριθούν στο επάγγελμα του Επιστήμονα R&D;

Αποτελέσματα της έρευνας προς τις επιχειρήσεις για το επάγγελμα του Επιστήμονα R&D στον Τομέα των Τροφίμων

23. Θεωρείτε ικανοποιητικό το πλαίσιο εντός του οποίου υλοποιείται η πρακτική άσκηση, που παρέχεται κατά τη διάρκεια των σπουδών για την απόκτηση των απαιτούμενων γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων των φοιτητών και σπουδαστών ΑΕΙ και ΤΕΙ, ώστε να ανταποκριθούν στο επάγγελμα του Επιστήμονα R&D;

24. Ποιες από τις παρακάτω παραμέτρους πιστεύετε ότι συντελούν στην αποτελεσματικότητα της πρακτικής άσκησης για την απόκτηση των απαιτούμενων γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων των φοιτητών και σπουδαστών ΑΕΙ και ΤΕΙ, ώστε να ανταποκριθούν στο επάγγελμα του Επιστήμονα R&D; Ποιες είναι οι προτάσεις σας για τη βελτίωσή τους;

Ερ. 25 :
Χρόνος
πραγματοποίησης

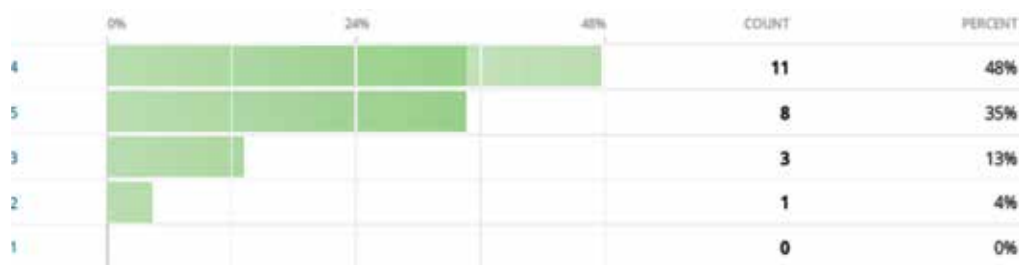
Σχόλια - Προτάσεις βελτίωσης

- Είναι σκόπιμο να πραγματοποιείται προς το τέλος του κύκλου σπουδών.
- Σημαντικό να μην γίνεται η πρακτική άσκηση σε περιόδους αιχμής

Αποτελέσματα της έρευνας προς τις επιχειρήσεις για το επάγγελμα του Επιστήμονα R&D στον Τομέα των Τροφίμων

24. Ποιες από τις παρακάτω παραμέτρους πιστεύετε ότι συντελούν στην αποτελεσματικότητα της πρακτικής άσκησης για την απόκτηση των απαιτούμενων γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων των φοιτητών και σπουδαστών ΑΕΙ και ΤΕΙ, ώστε να ανταποκριθούν στο επάγγελμα του Επιστήμονα R&D; Ποιες είναι οι προτάσεις σας για τη βελτίωσή τους;

Ερ. 26 :
Διάρκεια

Σχόλια - Προτάσεις βελτίωσης

- Μεγαλύτερη Διάρκεια
- Πρακτική άσκηση μικρότερη των 3 μηνών δεν είναι επαρκής
- Η πρακτική στα ΑΕΙ πρέπει να είναι 5-6 μήνες, και όχι 2 μήνες όπως τώρα
- Είναι σκόπιμο να είναι γύρω στους 6 μήνες
- Τουλάχιστον 6 μήνες
- Τουλάχιστον εξάμηνες πρακτικές
- Διάρκεια μεγαλύτερη των 6 μηνών (βέλτιστη η πρακτική για 1 ακαδημαϊκό χρόνο)

Αποτελέσματα της έρευνας προς τις επιχειρήσεις για το επάγγελμα του Επιστήμονα R&D στον Τομέα των Τροφίμων

24. Ποιες από τις παρακάτω παραμέτρους πιστεύετε ότι συντελούν στην αποτελεσματικότητα της πρακτικής άσκησης για την απόκτηση των απαιτούμενων γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων των φοιτητών και σπουδαστών ΑΕΙ και ΤΕΙ, ώστε να ανταποκριθούν στο επάγγελμα του Επιστήμονα R&D; Ποιες είναι οι προτάσεις σας για τη βελτίωσή τους;

Ερ. 27 : Πλαίσιο συνεργασίας με εκπαιδευτικά ιδρύματα

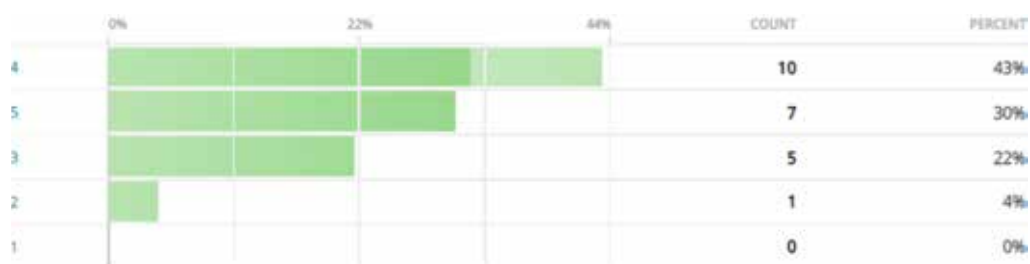
Σχόλια - Προτάσεις βελτίωσης

- Τμήματα μελετών στο πλαίσιο έργων επιχειρήσεων που θα μπορούσαν να χρηματοδοτούνται και να υλοποιούνται στο χώρο των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων παρέχοντας εμπειρία στους εμπλεκόμενους και αξιοποιώντας τις επιχειρήσεις, εξασφαλίζοντας διαρκή γέφυρα μεταξύ εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων. Ο χώρος του R&D ταυτίζεται με την τεχνογνωσία της κάθε επιχείρησης και των μελλοντικών επιχειρηματικών δράσεων. Ως εκ τούτου η πρόσβαση σε μικρής εμπειρίας πρόσωπα για διαστήματα μικρής διάρκειας δεν αφήνει ιδιαίτερα περιθώρια για πρακτική άσκηση εντός του χώρου των επιχειρήσεων στον αντίστοιχο τομέα, R&D, όπου υπάρχει και λειτουργεί συστηματικά.
- Υποτροφίες αριστούχων και μερική απασχόληση σε R&D εταιρείας.
- Με καθορισμό συγκεκριμένου project που ενδιαφέρει ως εφαρμογή / έρευνα και τη βιομηχανία και το εκπαιδευτικό ίδρυμα. Κοινώς πρακτική με έρευνα με στόχο την εφαρμογή από την εταιρεία των αποτελεσμάτων πρακτικής.
- Να γίνεται στο πλαίσιο μιας συνεργασίας με το εκπαιδευτικό ίδρυμα για κάποιο κοινό έργο. Οι φοιτητές που θα κάνουν την πρακτική να έχουν σχέση με το έργο.
- Συνεργασία σε μικρά projects στο επίπεδο της πρακτικής και της διπλωματικής εργασίας.
- Με συγκεκριμένες εξαιρέσεις, η σχέση συνεργασίας είναι τυπική έως γραφειοκρατική.

Αποτελέσματα της έρευνας προς τις επιχειρήσεις για το επάγγελμα του Επιστήμονα R&D στον Τομέα των Τροφίμων

24. Ποιες από τις παρακάτω παραμέτρους πιστεύετε ότι συντελούν στην αποτελεσματικότητα της πρακτικής άσκησης για την απόκτηση των απαιτούμενων γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων των φοιτητών και σπουδαστών ΑΕΙ και ΤΕΙ, ώστε να ανταποκριθούν στο επάγγελμα του Επιστήμονα R&D; Ποιες είναι οι προτάσεις σας για τη βελτίωσή τους;

Ερ. 28 : Επιλογή των συμμετεχόντων

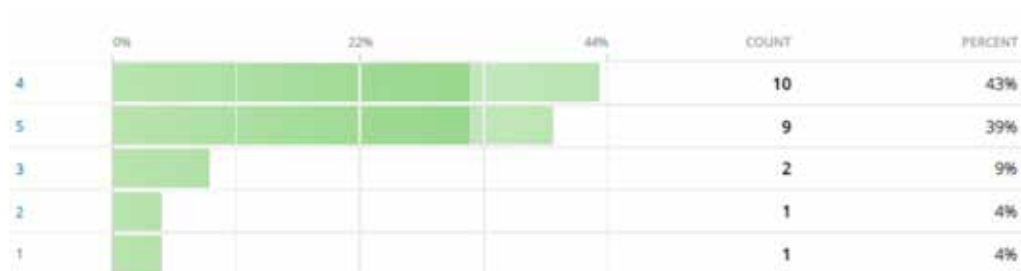
Σχόλια - Προτάσεις βελτίωσης

- Αριστούχοι με υποτροφία
- Να υπάρχουν προτάσεις σε ανοιχτές ημέρες τόσο από πλευράς εταιρειών όσο και από πλευράς εκπαιδευτικών ιδρυμάτων
- Πολύ σημαντικό οι καλοί φοιτητές να «ανταμείβονται» με πρακτική σε σημαντικές (σε ποιότητα ή και μέγεθος) επιχειρήσεις του κλάδου.

Αποτελέσματα της έρευνας προς τις επιχειρήσεις για το επάγγελμα του Επιστήμονα R&D στον Τομέα των Τροφίμων

24. Ποιες από τις παρακάτω παραμέτρους πιστεύετε ότι συντελούν στην αποτελεσματικότητα της πρακτικής άσκησης για την απόκτηση των απαιτούμενων γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων των φοιτητών και σπουδαστών ΑΕΙ και ΤΕΙ, ώστε να ανταποκριθούν στο επάγγελμα του Επιστήμονα R&D; Ποιες είναι οι προτάσεις σας για τη βελτίωσή τους;

Ερ. 29 : Σαφής καθορισμός αντικείμενου

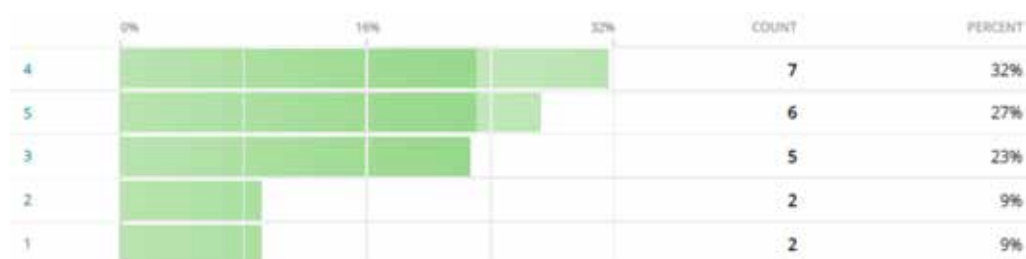
Σχόλια - Προτάσεις βελτίωσης

- Η σαφήνεια μπορεί να υπάρχει στο πλαίσιο «έργων» (projects) και προφανώς βοηθά.
- Περιγραφή αποστολής, θέσης εργασίας και απαιτούμενων ιδιοτήτων
- Με καθορισμό συγκεκριμένου project που ενδιαφέρει ως εφαρμογή / έρευνα και τη βιομηχανία και το εκπαιδευτικό ίδρυμα. Κοινώς πρακτική με έρευνα με στόχο την εφαρμογή από την εταιρεία των αποτελεσμάτων πρακτικής.
- Απαιτείται η πρακτική να έχει σαφώς καθορισμένο αντικείμενο που να παρακολουθείται παράλληλα από τον υπεύθυνο της επιχείρησης και τον υπεύθυνο του ιδρύματος.
- Εδώ είναι σημαντική η συμβολή του στελέχους της επιχείρησης που «χρεώνεται» τον ασκούμενο. Το να είναι ενδιαφέρον το έργο, και για τα δύο μέρη σημαίνει ότι έχει καλοσχεδιαστεί και προετοιμαστεί. Αυτό με τη σειρά του σημαίνει ότι η σχέση ιδρύματος - επιχείρησης είναι μακρά, ή η συγκεκριμένη πρακτική άσκηση ότι είναι έγκαιρα προετοιμασμένη. Αυτό δυστυχώς δεν ισχύει πάντα.

Αποτελέσματα της έρευνας προς τις επιχειρήσεις για το επάγγελμα του Επιστήμονα R&D στον Τομέα των Τροφίμων

24. Ποιες από τις παρακάτω παραμέτρους πιστεύετε ότι συντελούν στην αποτελεσματικότητα της πρακτικής άσκησης για την απόκτηση των απαιτούμενων γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων των φοιτητών και σπουδαστών ΑΕΙ και ΤΕΙ, ώστε να ανταποκριθούν στο επάγγελμα του Επιστήμονα R&D; Ποιες είναι οι προτάσεις σας για τη βελτίωσή τους;

Ερ. 30 : Διασφάλιση εμπιστευτικότητας μέσω συμβολαίου

Σχόλια - Προτάσεις βελτίωσης

- Η εξασφάλιση εμπιστευτικότητας μέσω συμβολαίου είναι μια καλή πρακτική που όμως από μόνη της δεν είναι ικανή να αντικαταστήσει την ανθρώπινη δέσμευση που σχετίζεται με την ακεραιότητα του χαρακτήρα, τις προσωπικές αρχές και αξίες του καθενός. Η διάδοση του κώδικα και των αρχών επιχειρηματικής ηθικής μπορεί να έχει μια θέση στα σχετικά συμβόλαια συμπληρώνοντας στην πράξη ένα σκέλος που δεν αποτελεί μέρος του προγράμματος σπουδών, παρά την εξαιρετικά μεγάλη αξία που εμπεριέχει για όλους, επιχειρήσεις και εργαζόμενους σε αυτές.
- Απαραίτητο για μία πρακτική με ουσία που δίνει τη δυνατότητα να μπει ο φοιτητής σε «αχαρτογράφητα νερά» και λίγο πριν το πτυχίο του να δει τι θα καλείται να κάνει στο μέλλον σε παρόμοια θέση εργασίας.

Αποτελέσματα της έρευνας προς τις επιχειρήσεις για το επάγγελμα του Επιστήμονα R&D στον Τομέα των Τροφίμων

24. Ποιες από τις παρακάτω παραμέτρους πιστεύετε ότι συντελούν στην αποτελεσματικότητα της πρακτικής άσκησης για την απόκτηση των απαιτούμενων γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων των φοιτητών και σπουδαστών ΑΕΙ και ΤΕΙ, ώστε να ανταποκριθούν στο επάγγελμα του Επιστήμονα R&D; Ποιες είναι οι προτάσεις σας για τη βελτίωσή τους;

Ερ. 31 :
Υποχρεωτικός
χαρακτήρας

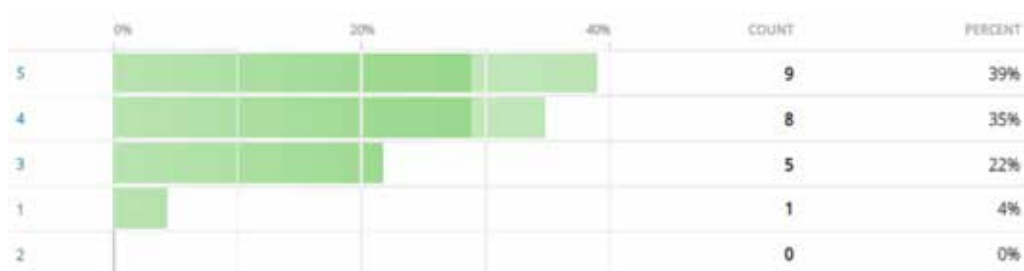
Σχόλια - Προτάσεις βελτίωσης

- Πρακτική άσκηση επαρκούς επιπέδου εάν μπορεί να διασφαλιστεί, μπορεί να εξασφαλίσει οφέλη σε όλες τις πλευρές.
- Χρειάζεται να θέλει να κατανοήσει κανείς πόση αξία μπορεί να του προσφέρει μία πρακτική για να του αποδώσει τα μέγιστα. Πρακτική διάρκειας 1 έτους θα αξιολογείται θετικά από τις εταιρείες και θα αποτελεί «ατού» σε ένα βιογραφικό. Χωρίς υποχρέωση, οι φοιτητές θα καταλήγουν να αναζητούν να κάνουν καλές πρακτικές που θα τους εφοδιάζουν για το μέλλον με εμπειρία και συστάσεις.

Αποτελέσματα της έρευνας προς τις επιχειρήσεις για το επάγγελμα του Επιστήμονα R&D στον Τομέα των Τροφίμων

24. Ποιες από τις παρακάτω παραμέτρους πιστεύετε ότι συντελούν στην αποτελεσματικότητα της πρακτικής άσκησης για την απόκτηση των απαιτούμενων γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων των φοιτητών και σπουδαστών ΑΕΙ και ΤΕΙ, ώστε να ανταποκριθούν στο επάγγελμα του Επιστήμονα R&D; Ποιες είναι οι προτάσεις σας για τη βελτίωσή τους;

Ερ. 32 : Αξιολόγηση

Σχόλια - Προτάσεις βελτίωσης

- Η αξιολόγηση μπορεί και πρέπει να γίνει για ενημέρωση του φοιτητή. Δεν θα μπορούσε να είναι υποχρεωτική και να συμμετέχει στη διαμόρφωση βαθμού πτυχίου λόγω της υποκειμενικότητας του κάθε αξιολογητή / εταιρείας. Κρισιμότερο θα έβλεπα την καταγραφή αναλυτικού Report με το τι ακριβώς έκανε ο φοιτητής κατά τη διάρκεια της πρακτικής, ποια τα αδύναμα και τα δυνατά σημεία του με στόχο τη βελτίωσή του.
- Θα πρέπει να υπάρχει μέντορας από την πλευρά της επιχείρησης που θα αξιολογήσει παραμέτρους συμπεριφοράς, προσαρμοστικότητας, διάθεσης για εργασία και προσέλευσης.
- Πολύ κρίσιμο. Επί του παρόντος είναι ανύπαρκτη.

33. Σε συνέχεια της ερώτησης 24 παρακαλώ αναφέρατε την επιλογή σας αν αυτή δεν καλύπτεται από τις υπάρχουσες προαναφερόμενες (ερωτ. 25 -32)

Απαντήσεις

Οι σχολές δεν έχουν επαφή με τις επιχειρήσεις. Θα έπρεπε κάποιος επιβλέπων καθηγητής να έρχεται σε επαφή με την επιχείρηση, να συμφωνείται το αντικείμενο της πρακτικής άσκησης, να γίνεται αξιολόγηση από την επιχείρηση και ο επιβλέπων να μπορεί να στηρίζει τον φοιτητή.

Το επίπεδο οργανωτικής δομής και η διεθνής διασύνδεση της επιχείρησης ή του οργανισμού που προσφέρει ευκαιρία πρακτικής άσκησης.

Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων και βιομηχανιών

Ξενοφώντος 5, 105 57 Αθήνα
Τ: 210 3237 325, 211 5006 000
F: 210 3222 929
E: info@sev.org.gr
www.sev.org.gr

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης